

Używanie telefonów komórkowych za kierownicą

Przedruk i rozpowszechnianie
tej publikacji **w całości** dozwolone
wyłącznie za zgodą CBOS.
Wykorzystanie **fragmentów**
oraz danych empirycznych
wymaga podania źródła

20 lat
Fundacji **CBOS**
1997-2017

20 lat Fundacji CBOS 1997–2017

Od 11 kwietnia 1997 r., od wejścia w życie ustawy z dnia 20 lutego 1997 r. o fundacji Centrum Badania Opinii Społecznej, **CBOS DZIAŁA JAKO FUNDACJA.**

Dwadzieścia lat w życiu politycznym, społecznym i w życiu fundacji to dużo. Wiele się przez ten czas zdarzyło.

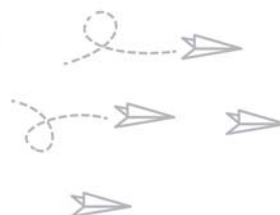
CBOS ZREALIZOWAŁ

836
badań

REZULTATY BADAŃ STATUTOWYCH UDOSTĘPNILIŚMY
SPOŁECZEŃSTWU, MEDIOM, INSTYTUCJOM PUBLICZNYM
I ORGANOM PAŃSTWOWYM W POSTACI

3735
komunikatów

PRACOWAŁO DLA NAS

3600
ankieterów

PRZEBADALIŚMY PONAD

1 000 000
respondentów

Naszym czytelnikom, naszym respondentom i sobie życzymy kolejnych lat owocnych i inspirujących badań, upowszechniania płynącej z nich wiedzy o społeczeństwie, a także popularyzacji dorobku fundacji CBOS.

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

W miesiącach letnich rośnie zazwyczaj liczba wypadków drogowych, co spowodowane jest zwiększonym natężeniem ruchu w okresie wakacyjnym¹. Ostatnio wiele się mówi na temat korzystania z telefonów komórkowych za kierownicą jako pośredniej przyczynie wielu wypadków drogowych. Polskie prawo zabrania kierującym pojazdem korzystania podczas jazdy z telefonu wymagającego trzymania słuchawki lub mikrofonu w ręku. Jednak zdaniem niektórych specjalistów, stopień rozproszenia uwagi i czas reakcji towarzyszący rozmowie telefonicznej są podobne, niezależnie od tego, czy kierowca, prowadząc samochód, trzyma telefon w ręku, czy też korzysta z zestawu głośnomówiącego bądź słuchawkowego.

W naszym ostatnim sondażu² zapytaliśmy ankietowanych o postrzeganie tego zjawiska – o to, czy, według nich, korzystanie z telefonów komórkowych za kierownicą stanowi zagrożenie dla bezpieczeństwa w ruchu drogowym, a także o ich własne doświadczenia – czy i jak często sami korzystają z telefonów komórkowych podczas prowadzenia samochodu oraz jak często zdarza im się podróżować z kierowcą korzystającym z komórki podczas jazdy.

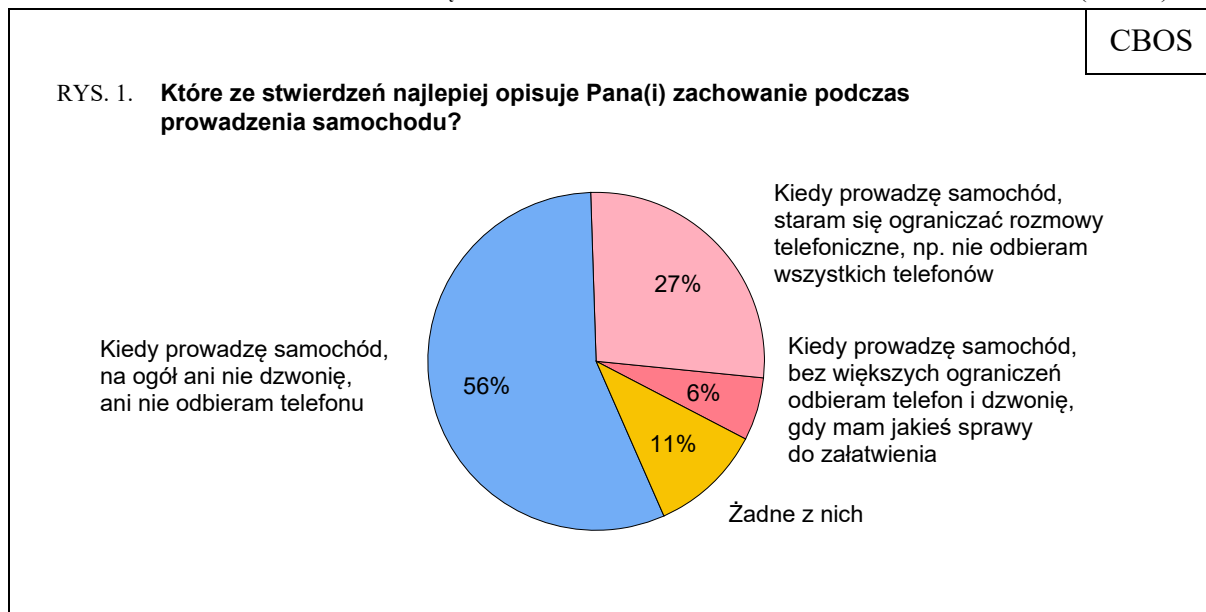
Opisując swój styl jazdy jedynie nieliczni kierowcy deklarują, że, prowadząc samochód, bez większych ograniczeń odbierają telefony i dzwonią, gdy mają jakieś sprawy do załatwienia (6%), więcej niż co czwarty stara się ograniczać rozmowy telefoniczne (27%), a ponad połowa na ogół ani nie dzwoni, ani nie odbiera telefonu (56%).

---

¹ Zob. <http://statystyka.policja.pl/st/ruch-drogowy/76562,Wypadki-drogowe-raporty-roczne.html>

² Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (325) przeprowadzono metodą wywiadów bezpośrednich (face-to-face) wspomaganych komputerowo (CAPI) w dniach 1–8 czerwca 2017 roku na liczącej 1020 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

ODPOWIEDZI BADANYCH KIERUJĄCYCH SAMOCHODEM PRZYNAJMNIEJ OKAZJONALNIE (N=574)

Bardziej swobodne posługiwanie się telefonem komórkowym za kierownicą deklarują młodszy kierowcy, mieszkający w największych miastach, absolwenci wyższych uczelni oraz spędzający za kierownicą więcej czasu (zob. tabelę aneksową). Jedynie wśród kierowców jeżdżących codziennie lub prawie codziennie znaleźli się korzystający bez większych ograniczeń z telefonu komórkowego za kierownicą, choć wśród nich odsetek ten jest relatywnie niewielki (8%). Pozostali, kierujący samochodem rzadziej, starają się ograniczać rozmowy bądź w ogóle nie dzwonią ani nie odbierają telefonu podczas jazdy.

Tabela 1

Jak często jeździ Pan(i) samochodem jako kierowca?	Które ze stwierdzeń najlepiej opisuje Pana(i) zachowanie podczas prowadzenia samochodu?				
	Kiedy prowadzę samochód, bez większych ograniczeń odbieram telefon i dzwonię, gdy mam jakieś sprawy do załatwienia	Kiedy prowadzę samochód, staram się ograniczać rozmowy telefoniczne, np. nie odbieram wszystkich telefonów	Kiedy prowadzę samochód, na ogół ani nie dzwonię, ani nie odbieram telefonu	Żadne z nich	Trudno powiedzieć
	w procentach				
Codziennie lub prawie codziennie	8	30	55	7	0
Kilka razy w tygodniu	0	28	58	14	0
Raz w tygodniu lub rzadziej	0	13	61	26	0

Poza ogólnym nastawieniem do prowadzenia rozmów telefonicznych za kierownicą, interesowało nas, jak często telefony komórkowe używane są podczas jazdy również do innych celów. Ponad dwie piąte kierowców (44%) deklaruje, że podczas prowadzenia samochodu zdarza im się rozmawiać przez telefon – jednak na ogół robią to rzadko (25%), od czasu do czasu (10%), a jedynie nieliczni (4%) bardzo często – praktycznie zawsze, kiedy prowadzą samochód. Korzystanie z telefonów komórkowych podczas jazdy samochodem do innych celów jest stosunkowo mało popularne. Co siódmemu kierowcy (14%) zdarza się czytać lub sprawdzać wiadomości w komórce, np. SMS-y, e-maile. Dwukrotnie mniej (7%) deklaruje, że prowadząc samochód wysyła, pisze jakieś wiadomości. Jedynie nieliczni kierując samochodem używają telefonu komórkowego do przeglądania innych treści w internecie (4%).

Tabela 2. Odpowiedzi kierowców (N=573)

	Czy i jak często podczas jazdy, gdy kieruje Pan(i) samochodem, używa Pan(i) telefonu komórkowego do:			
	prowadzenia rozmów telefonicznych	czytania/sprawdzania wiadomości, np. SMS-ów, e-maili	pisania/wysyłania wiadomości, np. SMS-ów, e-maili	przeglądania innych treści zamieszczonych w internecie
	w procentach			
Bardzo często – praktycznie zawsze kiedy prowadzę samochód	4	0	0	0
Często	6	1	1	0
Od czasu, do czasu	10	3	1	1
Rzadko	25	9	5	3
Nigdy, praktycznie nigdy mi się to nie zdarza	56	86	93	96
Trudno powiedzieć	0	0	0	0

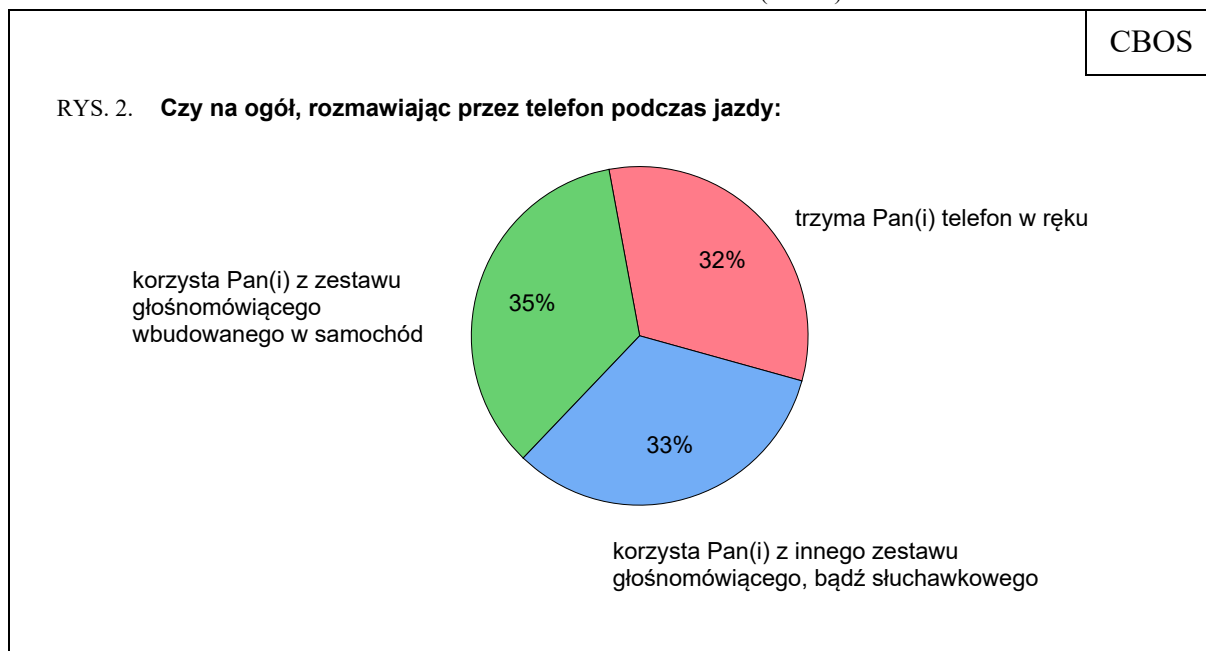
Podobnie – jak wynika z wcześniejszych analiz – swoboda posługiwania się telefonem komórkowym za kierownicą ściśle zależy od tego, jak często badany prowadzi samochód. Większość kierowców jeżdżących codziennie lub prawie codziennie rozmawia przez komórkę podczas jazdy, a co ósmy deklaruje bardzo częste lub częste rozmawianie przez telefon za kierownicą. Natomiast jeżdżący samochodem sporadycznie – raz w tygodniu lub rzadziej – bardzo rzadko prowadzą rozmowy telefoniczne podczas jazdy – ogromnej większości praktycznie się to nie zdarza. Z analiz zróżnicowań społeczno-demograficznych wynika również, że, generalnie, za kierownicą częściej telefonami komórkowymi do różnych celów (sprawdzania, czytania, pisania wiadomości, przeglądania internetu) posługują się młodszy ankietowani.

Tabela 3

Jak często jeździ Pan(i) samochodem jako kierowca?	Czy i jak często podczas jazdy, gdy kieruje Pan(i) samochodem, używa Pan(i) telefonu komórkowego do prowadzenia rozmów telefonicznych?					
	Bardzo często – praktycznie zawsze, kiedy prowadzę samochód	Często	Od czasu, do czasu	Rzadko	Nigdy, praktycznie nigdy to mi się nie zdarza	Trudno powiedzieć
	w procentach					
Codziennie lub prawie codziennie	5	8	10	29	47	1
Kilka razy w tygodniu	0	2	12	16	70	0
Raz w tygodniu lub rzadziej	0	0	2	10	87	1

Kierowców, którym zdarza się rozmawiać przez komórkę za kierownicą, zapytaliśmy, w jaki sposób na ogół przeprowadzają te rozmowy – czy korzystają z zestawów głośnomówiących bądź słuchawkowych, czy też trzymają telefon w ręku. Jedna trzecia spośród nich (32%) deklaruje, że na ogół trzyma telefon komórkowy w ręku, pozostali korzystają z zestawu głośnomówiącego wbudowanego w samochód (35%) lub innego zestawu głośnomówiącego bądź słuchawkowego (33%).

ODPOWIEDZI KIEROWCÓW PROWADZĄCYCH ROZMOWY TELEFONICZNE
PODCZAS JAZDY SAMOCHODEM (N=252)

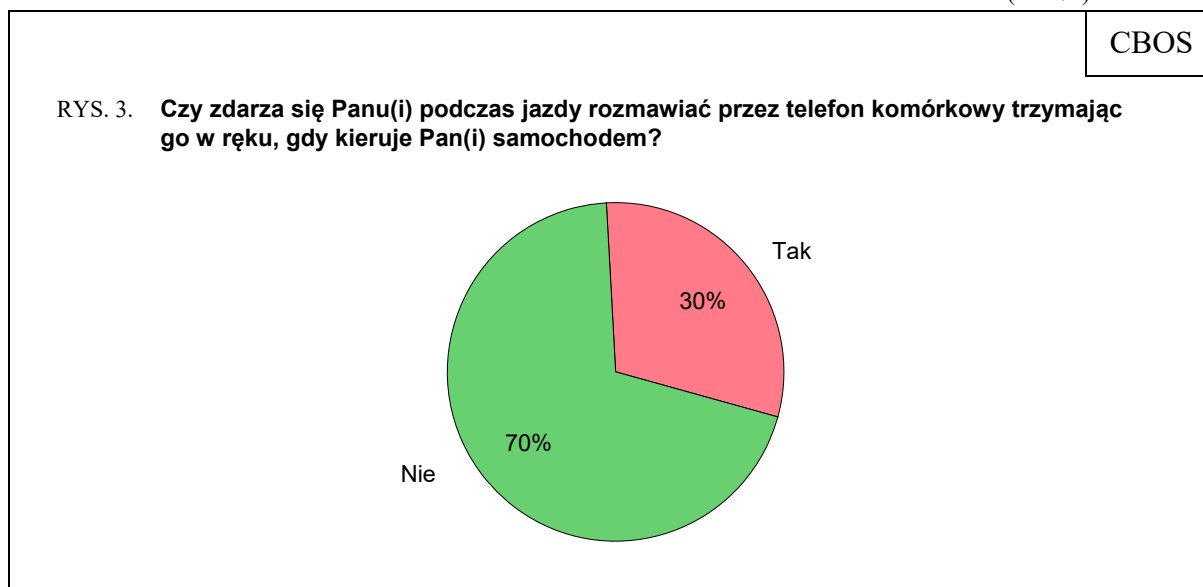
Z analiz wynika, że kierowcy rozmawiający często lub bardzo często przez telefon podczas jazdy, posługują się zestawami głośnomówiącymi bądź słuchawkowymi częściej niż ci rozmawiający rzadziej.

Tabela 4

Jak często podczas, gdy kieruje Pan(i) samochodem, używa Pan(i) telefonu komórkowego do prowadzenie rozmów telefonicznych?	Czy na ogół rozmawiając przez telefon podczas jazdy:		
	trzyma Pan(i) telefon w ręku	korzysta Pan(i) z zestawu głośnomówiącego wbudowanego w samochód	korzysta Pan(i) z innego zestawu głośnomówiącego, bądź słuchawkowego
	w procentach		
Często lub bardzo często	17	48	35
Od czasu do czasu	32	34	34
Rzadko	39	30	31

Należy podkreślić, że osobom korzystającym zazwyczaj za kierownicą z zestawów głośnomówiących bądź słuchawkowych zdarza się podczas jazdy rozmawiać także przez telefon trzymając go w ręku – mniej więcej co trzeciemu kierowcy, który zadeklarował, że na ogół podczas jazdy korzysta z zestawu głośnomówiącego lub słuchawkowego, zdarza się rozmawiać przez telefon trzymając do w ręku.

ODPOWIEDZI KIEROWCÓW UŻYWAJĄCYCH NA OGÓL ZESTAWÓW GŁOŚNOMÓWIĄCYCH LUB SŁUCHAWKOWYCH DO ROZMÓW TELEFONICZNYCH W SAMOCHODZIE (N=171)

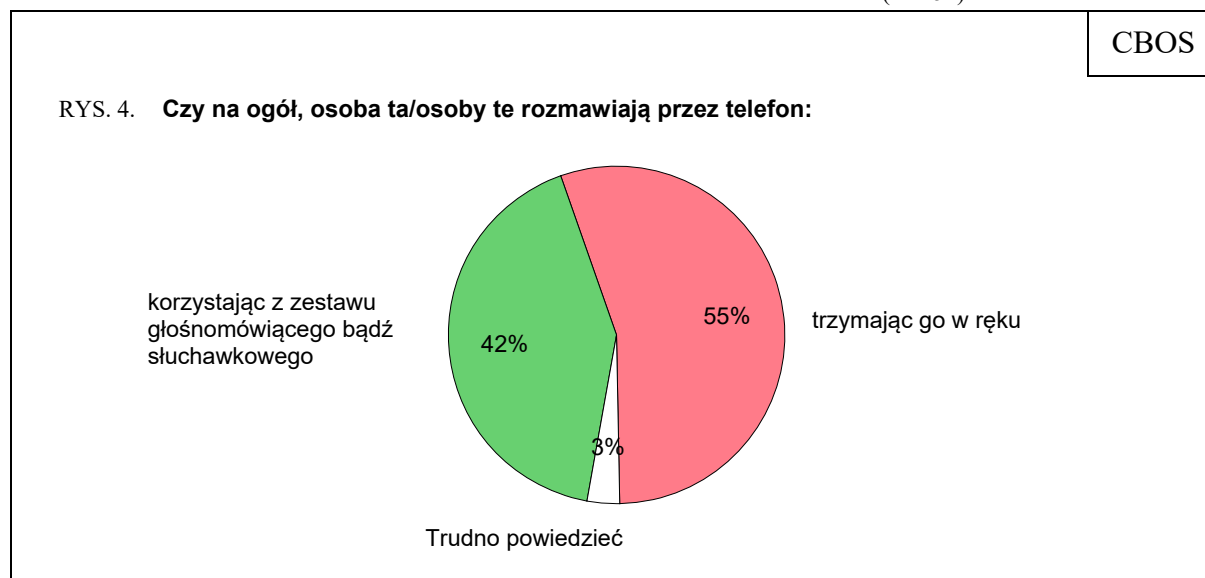
W celu dokładniejszego zdiagnozowania skali zjawiska używania telefonów komórkowych za kierownicą zapytaliśmy badanych, którzy jeżdżą samochodem jako pasażerowie, o ich obserwacje dotyczące korzystania z telefonów komórkowych przez

kierowców. Blisko połowa z nich zadeklarowała, że zdarza im się podróżować z kierowcą, który rozmawia za kierownicą przez komórkę i co szczególnie istotne – z dalszych wypowiedzi wynika, że częściej w takich sytuacjach kierowcy trzymają komórkę w ręku, niż używają zestawu głośnomówiącego lub słuchawkowego (55% wobec 42%). Co czwarty bywa świadkiem sytuacji czytania bądź sprawdzania wiadomości w telefonie przez kierowcę, a blisko co piąty – pisanie lub wysyłanie wiadomości (17%). Niewiele mniej ankietowanych deklaruje, że zdarza im się podróżować z kierowcą przeglądającym inne treści w internecie (13%).

Tabela 5. Odpowiedzi pasażerów (N=877)

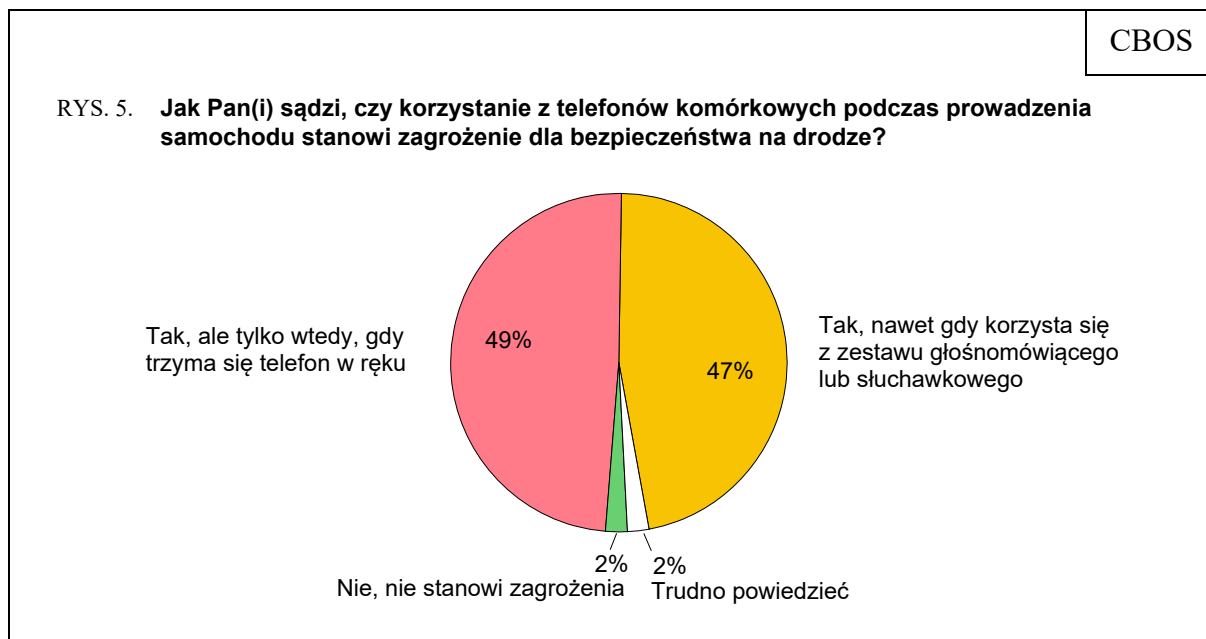
	Czy i jak często zdarza się, że jeździ Pan(i) samochodem z kierowcą, który używa telefonu komórkowego do:			
	prowadzenia rozmów telefonicznych	czytania/sprawdzania wiadomości, np. SMS-ów, e-maili	pisanie/wysyłanie wiadomości, np. SMS-ów, e-maili	przeglądania innych treści zamieszczonych w internecie
W procentach				
Bardzo często – praktycznie zawsze, kiedy jestem pasażerem	2	1	1	0
Często	6	2	2	1
Od czasu, do czasu	14	6	3	2
Rzadko	26	14	11	8
Nigdy, praktycznie nigdy mi się to nie zdarza	52	76	83	87
Trudno powiedzieć	0	1	0	1

ODPOWIEDZI BADANYCH BĘDĄCYCH ŚWIADKAMI PROWADZENIA ROZMÓW TELEFONICZNYCH PRZEZ KIEROWCÓW W CZASIE JAZDY SAMOCHODEM (N=252)

Niemal wszyscy badani są zdania, że korzystanie z telefonów komórkowych podczas prowadzenia samochodu stanowi zagrożenie dla bezpieczeństwa na drodze (96%), w tym blisko połowa ankietowanych (47%) uważa, że stanowi to zagrożenie, nawet wtedy gdy korzysta się z zestawu głośnomówiącego lub słuchawkowego. Jedynie bardzo nieliczni sądzą, że korzystanie z telefonów komórkowych w tej sytuacji jest bezpieczne (2%).

Stanowisko kierowców w tej sprawie jest trochę bardziej liberalne niż pozostałych użytkowników ruchu drogowego. Kierowcy częściej niż inni dostrzegają niebezpieczeństwo w sytuacji, gdy kierowca trzyma telefon w ręku, natomiast pozostali częściej niż kierowcy są zdania, że rozmawianie przez telefon za kierownicą jest ryzykowne również wtedy gdy korzysta się z zestawu głośnomówiącego lub słuchawkowego.

Uwzględniając natomiast samych kierowców i ich zachowanie, można zauważyć, iż kierowcy rozmawiający przez telefon podczas jazdy często lub bardzo często, w mniejszym stopniu niż inni uważają takie zachowanie za ryzykowne, natomiast ci w ogóle nieprowadzący rozmów telefonicznych w samochodzie – za bardziej ryzykowne.

Tabela 6

	Jak Pan(i) sądzi, czy korzystanie z telefonów komórkowych podczas prowadzenia samochodu stanowi zagrożenie dla bezpieczeństwa na drodze?			
	Tak, nawet gdy korzysta się z zestawu głośnomówiącego lub słuchawkowego	Tak, ale tylko wtedy, gdy trzyma się telefon w ręku	Nie, nie stanowi zagrożenia	Trudno powiedzieć
	w procentach			
Kierowcy	43	54	2	1
Pozostali	53	43	3	2

Tabela 7

Czy i jak często podczas jazdy, gdy kieruje Pan(i) samochodem, używa Pan(i) telefonu komórkowego do prowadzenia rozmów telefonicznych?	Jak Pan(i) sądzi, czy korzystanie z telefonów komórkowych podczas prowadzenia samochodu stanowi zagrożenie dla bezpieczeństwa na drodze?			
	Tak, nawet gdy korzysta się z zestawu głośnomówiącego lub słuchawkowego	Tak, ale tylko wtedy, gdy trzyma się telefon w ręku	Nie, nie stanowi zagrożenia	Trudno powiedzieć
	w procentach			
Bardzo często/ często	30	62	6	2
Od czasu, do czasu	36	62	2	0
Rzadko	35	61	3	1
Nigdy	50	48	1	1

Wprawdzie niemal wszyscy badani uważają, że korzystanie z telefonów komórkowych podczas prowadzenia samochodu stanowi zagrożenie dla bezpieczeństwa na drodze, a blisko połowa sądzi, że jest to niebezpieczne nawet, gdy korzysta się z zestawu głośnomówiącego bądź słuchawkowego, jednak znaczna część kierowców używa do różnych celów komórek podczas jazdy. Najczęściej telefony komórkowe wykorzystywane są do prowadzenia rozmów telefonicznych, rzadziej do sprawdzania wiadomości, a jeszcze rzadziej do pisania wiadomości i przeglądania różnych treści w internecie. Większość kierowców prowadzących rozmowy telefoniczne podczas jazdy deklaruje, że korzysta z zestawów głośnomówiących bądź słuchawkowych, jednak co trzeci podczas rozmowy na ogół trzyma telefon w ręku.

Opracowała
Małgorzata OMYŁA-RUDZKA

A N E K S

Tabela 1

		Które ze stwierdzeń najlepiej opisuje Pana(i) zachowanie podczas prowadzenia samochodu?					Liczba osób
		Kiedy prowadzę samochód, bez większych ograniczeń odbieram telefon i dzwonię, gdy mam jakieś sprawy do załatwienia	Kiedy prowadzę samochód staram się ograniczać rozmowy telefoniczne, np. nie odbieram wszystkich telefonów	Kiedy prowadzę samochód na ogół ani nie dzwonię, ani nie odbieram telefonu	Żadne z nich	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	%	
Ogółem		6	27	56	11	0	574
Płeć	Mężczyźni	7	29	54	10	0	341
	Kobiety	4	26	59	11		232
Wiek	18–24 lata	9	45	36	10		47
	25–34	7	35	53	5		133
	35–44	11	29	53	8		134
	45–54	4	23	55	17		94
	55–64		14	68	17	1	99
	65 lat i więcej		22	69	8		67
Miejsce zamieszkania	Wieś	4	25	56	14		240
	Miasto do 19 999	4	24	65	7		75
	20 000 – 99 999	3	26	60	11		112
	100 000 – 499 999	6	34	52	7	1	84
	500 000 i więcej mieszk.	15	32	47	6		63
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	2	19	61	17		55
	Zasadnicze zawodowe	4	21	59	17		124
	Średnie	5	27	59	9	0	191
	Wyższe	9	34	51	7		204
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	11	39	45	5		97
	Średni personel, technicy		27	66	7		25
	Pracownicy adm.-biurowi	3	29	55	13		50
	Pracownicy usług	7	27	62	4		45
	Robotnicy wykwalifikowani	3	29	58	10		78
	Robotnicy niewykwalifik.	4	13	67	16		26
	Rolnicy	2	25	51	22		36
	Pracujący na własny rach.	17	42	34	6	1	43
	Bezrobotni	3	25	59	13		12
	Emeryci		16	71	13		91
	Renciści		7	79	14		16
	Uczniowie i studenci	6	46	39	9		21
	Gospodynie domowe i inni	10	13	56	22		34
Pracuje w:	inst. państw., publicznej		30	58	12		97
	spółce właścicieli prywatnych i państwa sekt. pryw. poza rolnict.	11	26	57	6		77
	prywatnym gosp. rolnym	9	34	49	7	0	193
		2	28	50	20		38
Dochody na jedną osobę	Do 649 zł		40	42	18		29
	Od 650 zł do 999 zł	3	21	68	8		69
	Od 1000 zł do 1399 zł	9	22	58	12		114
	Od 1400 zł do 1999 zł	6	29	48	17		76
	2000 zł i więcej	8	33	52	6	0	141
Ocena własnych war. mater.	Złe	8	13	65	14		29
	Średnie	4	22	58	15	0	199
	Dobre	6	32	54	8		345
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	5	16	75	4		22
	Raz w tygodniu	5	25	57	13		249
	1–2 razy w miesiącu	3	24	65	8		90
	Kilka razy w roku	8	29	50	12	0	148
	W ogóle nie uczestniczy	8	37	49	7		54
Poglądy polityczne	Lewica	3	37	48	10	1	87
	Centrum	6	25	59	10		176
	Prawica	7	24	57	11		175
	Trudno powiedzieć	4	28	56	11		134